

Изм. № 3303-120/14.10.2021

До
Йорданка Фандъкова
Кмет на Столична община

Десислава Билева
Заместник – кмет „Околна среда“ на Столична община

Относно: **Становище по проект на Програма за опазване на околната среда на Столична община до 2027 г.**

Инициативата „Зелени закони“ на Сдружение за изследователски практики прилага своето становище по обществената консултация. Становището е насочено към частта от Програмата: Зелените площи в населените места, описана в точка II. Анализ на състоянието и динамика на компонентите и факторите на околната среда и т. VI. План за действие към ССЦ 6. Да се подобри управлението и увеличи площта на зелената система на територията на общината).

В резюме, настояваме проектът да се преработи с посочване на ясни индикатори и срокове по всяка от мерките. В частност, очакваме отговори на въпросите и коментарите, изложени по-долу.

1. По отношение на зелената система/инфраструктура анализът е твърде общ, с изключително закостеняло и без визия за промяна мислене за развитието ѝ. А същата е ключова за биоразнообразие, чистота на въздуха (ветрове и течения), рекреация и здравно състояние на гражданите на града.
2. Анализирани са данни, налични по сайта на СО, но не и по-конкретни данни по районите на СО. **Не е анализиран потенциалът за нови зелени площи и колко би струвало на СО да изгради такива.**
3. Не е отговорено на следните въпроси, за които очакваме информация от СО:
 - Колко са рехабилитираните зелени площи?
 - Колко е приблизително броя на уличните дървета в София?
 - Колко са засадените нови дървета на територията на града по години и по места?
 - Колко от новопостроените сгради не са постигнали заложените в ОУП процент озеленяване?
 - Колко е засадената комплесаторна растителност (брой дървета, храсти)/озеленяване (площ)? Колко е от нея е оцеляла? Какво е предприето, за да бъде възстановена растителността/озеленяването?
 - Колко от зелените площи, планирани в ОУП, към момента все още не са реализирани и се ползват за други цели – незаконно паркиране, присвояване като периферни имоти на частни обекти и други.
4. Не са коментирани постоянните проблеми с опазването на зелените площи в границите на гр. София. Не е извадена реална статистика по райони на СО за постъпили жалби по отношение на зелената система. Няма данни (кв.м. и място) за конкретно затревяване, макар да е описано, че е направено такова.

Проектът "Граждани и експерти за прилагане на зелените закони", се изпълнява с финансовата подкрепа на Исландия, Лихтенщайн и Норвегия по линия на Финансовия механизъм на ЕИП. Основната цел на проекта е чрез повишаване на ангажираността на гражданите с околната среда и участието им при формулирането на политики да постигнем балансирано развитие и устойчиво използване на природните ресурси.

Този документ е създаден с финансовата подкрепа на Фонд Активни граждани България по Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство. Цялата отговорност за съдържанието на документа се носи от Сдружение за изследователски практики и при никакви обстоятелства не може да се приема, че той отразява официалното становище на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство и Оператора на Фонд Активни граждани България. www.activecitizensfund.bg

5. По отношение на VI. План за действие (ССЦ 6. Да се подобри управлението и увеличи площта на зелената система на територията на общината): въпреки че са описани постиженията и напредъкът на СО в управлението на зелената система, няма упоменати конкретни числови стойности на свършената работа.

Например: „Дирекция “Зелена система” започва разработването на модулна информационна система: “Регистър на ЗЕЛЕНИТЕ ПЛОЩИ и регистър на КАРТОТЕКИРАНАТА РАСТИТЕЛНОСТ” (стр. 131). Кога е започнала и кога ще бъде завършено разработването на модулната информационна система? От използването на сегашно време не може да се разбере дали вече е започнато това действие или се изчаква. Задължението на СО за създаване на такъв регистър е вменена от Закона за устройство на територията, чл. 63, ал. 1 още през далечната 2004 г. До момента няма официална информация кога този регистър ще бъде публикуван и ще бъде оперативен. Липсата му затруднява дейността по планиране, управление и опазване на растителността. В документът следва да бъде описано какъв е проблемът за дългото му забавяне и как все пак може да се реши.

6. Интересно е да се посочи, че основните проблеми, които са идентифицирани от Програма за София¹ (в процес на обсъждане и внасяне в Столичен общински съвет), не са отразени в представения проект:
- Нереализирани паркове – 75 % от заложените в ОУП паркове и градини не са реализирани;
 - 57% от нереализираните паркове са в частни имоти;
 - Застаряване на уличните дървета – основна част от дърветата са садени 50-те и 80-те години на 20 век, и трябва да бъдат поетапно подменени
 - Застроената част на София е силно обезлесена - едва 9% от дърветата в СО са в застроената част на града.
7. Не са потърсени решения за подобряване на достъпността до паркове и градини. Като например да бъде изпълнена достъпността за “10 минути” пешеходно разстояние до парк (площ от 0,25 ха)², като тук може да се постави и индикатор за постигане на достъпност на поне 70% от населението на София.
8. Индикаторите, посочени в Плана за действие по специфична цел 6 на Програмата за опазване на околната среда 2020-2027 трябва да имат точни числа, за да бъдат наистина проследими. Трябва да има базова стойност (към момента на приемане на Програмата – 2020 г.), целева стойност към 2027 г. или по-рано и период на отчитане, включително и източник на информация за конкретния индикатор.

Така представената Програма и План за действие имат пълната възможност да не бъдат реализирани дори и частично, поради факта, че не са поставени конкретни срокове за реализирането им. Доброто управление и развитие на зелената система на Столична община е важна предпоставка за ограничаване и намаляване на рисковете в следствие от изменението на климата, намаляването на замърсяването на въздуха в града, намаляването на нивата шума, опазване на биологичното разнообразие и създаване на комфортна среда за живот, а Планът за опазване на околната среда на СО е един от инструментите зелената система да бъде доразвита и адекватно управлявана.

С уважение,

Вера Стаевска
Председател на УС
Сдружение за изследователски практики

¹ https://sofiaplan.bg/wp-content/uploads/2021/03/L9.8_%D0%97%D0%B5%D0%BB%D0%B5%D0%BD%D0%B0-%D1%81%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D0%98%D0%BD%D1%84%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%B8%D0%BA%D0%B0.pdf

² https://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/work/2016_03_green_urban_area.pdf